VIIKONVAIHDE

Hullutusten kesä. Kesä on täynnä mitä kummallisimpia tempauksia. Puolangan pessimistit tekevät negatiivisuudesta taidetta. Sivu 16

Erämaan villit. Alpakat ja laamat ovat kuin kotonaan karhujen keskellä Lieksassa. Sivu 14

Heinät haltuun. Kesäpäivän ratoksi voi opetella tunnistamaan heiniä. Sivu 15

Kassu Halosen taidetalo syntyi kultalevykokoelman ympärille

Oulujärvessä sijaitsevan Manamansalon kulttuurielämä piristyy kesäisin, kun lomalaiset moninkertaistavat saaren asukasluvun. Taidetalo ja kulttuurikeskus ovat lisänneet alueen tunnettuutta.

PEKKA FALI

Kassu Halosen kymmenet kultalevyt ovat esillä Manamansalon taidetalon kultalevysalissa.

VAALA (MT)
Säveltäjä, muusikko **Kalervo ”Kassu” Halonen** suunnitteli vuonna 1997 Hartwall Areenalla järjestettävää juhlakonserttiaan.

”Siinä yhteydessä nousi toistuvasti esiin halu kuvata kultalevyjäni. Aloin etsiä tilaa, johon voisin sijoittaa kokoelmani pysyvästi”, Halonen muistelee.

Puoliso **Miia Hämäläinen** ehdotti pilke silmäkulmassa kokonaisen kulttuurikeskuksen perustamista.

”Ajatus lähti puolittain huulenheitosta, mutta se jäi itämään. Sitten kävi ilmi, että vanha ala-asteeni Manamansalossa oli juuri lakkautettu. Projekti lähti siitä hiljalleen liikkeelle.”

Lakkautetusta kyläkoulusta kulttuurikeskukseksi

Kun Halonen katsasti koulukiinteistön ensi kerran, kävi selväksi, ettei se sellaisenaan täytä kulttuurikeskuksen kriteereitä.

”Vaalan kunnan silloinen sivistystoimenjohtaja oli asiassa aloitteellinen ja aktiivinen. Valitsimme koulun kulttuurikeskuksen kohteeksi sillä reunaehdolla, että sen on päästävä Kajaanin asuntomessujen oheiskohteeksi vuonna 2001. Suunnitelma toteutuikin”, Halonen kertoo.

Kulttuurikeskuksen perustamisesta päätettiin yhteistyössä Vaalan kunnan kanssa vuonna 1998. Kunta omistaa kiinteistön, mutta tiloja hallinnoi Manamansalon musiikki- ja taideyhdistys ry, jonka hallituksessa Halonen istuu.

”Alun perin ajatus lähti kultalevykokoelmasta. Ideoimme kuitenkin heti alkuvaiheessa, että täällä harjoitetaan monimuotoista kulttuuritoimintaa. Ideoimme kulttuuripainotteisia leirejä, koulutuksia, konsertteja sekä taidenäyttelyitä. Kun löimme Vaalan kunnan kanssa kättä, konsepti oli pääpiirteittäin selvillä.”

Koulurakennuksen perusteellinen remontti taidetaloksi ja koko pihapiirin ehostaminen kulttuurikeskukseksi alkoivat vuonna 2000.

”Käytännössä aivan koko koulurakennus meni uusiksi. Vain perustukset ja pari kantavaa seinää säilyivät ennallaan.”

Taidetalo ympäristöineen elää kesäisin

Kassu Halosen kulttuurikeskus taidetaloineen on eläväinen kulttuuri-, tapahtuma- ja kohtaamispaikka Suomen suvessa keskellä kauneinta kainuulaista järvimaisemaa.

Talvisin Halonen itse asuu eteläisessä Suomessa tai Espanjassa. Kesäisin hän palaa synnyinseudun maisemiin.

Vuosituhannen vaihteesta lähtien Manamansalossa on pidetty joka kesä lasten- ja nuortenleirejä. Tänä kesänä paikan päällä järjestetään lastenleiri yhteistyössä 4H:n kanssa. Alaikärajana osallistumiselle on 8 vuotta.

”Manamansalon saari tarjoaa upeat puitteet kaikenlaiselle kulttuuritoiminnalle, erityisesti kesäisin”, Halonen toteaa.

Perinteeksi muodostunut Manamansalon saarikonsertti on heinäkuisin järjestettävä musiikkitapahtuma, jonne haalitaan esiintymään nimekkäitä artisteja.

Tämän kesän pääesiintyjiä 26.7. järjestettävässä tapahtumassa ovat **Katri Helena**, **Kake Randelin** ja **Kati Ahola**.

Huipputason näyttelyitä vuosien mittaan

Kulttuurikeskuksen taidetalossa on useita näyttelysaleja, joista yksi on pyhitetty pysyvästi Kassu Halosen kulta- ja platinalevyjen kokoelmahuoneeksi.

Rakennuksen juhlasalissa, yläkerran kahdessa muussa salissa sekä piha- ja kellarigalleriassa pidetään vaihtuvia näyttelyitä.

”Täällä on ollut vuosien saatossa huipputason näyttelyitä. 2000-luvun alussa lähdettiin liikkeelle **Anu Pentikin** keramiikkakesä-näyttelyllä. Kultalevysali on tavallaan Hall of Fame, siellä on pidetty **Anne Mattilan**, **Remun**, **Kirkan** ja **Mika Häkkisen** näyttelyt”, Halonen kertoo.

Taidetalossa näyttelyä pitävältä taiteilijalta edellytetään yleisesti ottaen vähintään kansallisesti korkealaatuiseksi tunnustettua taidetta.

”Näyttelyt voivat olla hyvinkin erilaisia. Täällä on esimerkiksi pidetty **Toivo Kärjen** elämästä kertova valokuvanäyttely.”

”Taidetalo – kyläläisten oma olohuone”

Juuret merkitsevät säveltäjälle paljon. Kulttuurikeskus elävöittää Manamansalon ja lähialueiden kulttuurielämää erityisesti kesäaikaan.

Kassu Halosen taidetalo on lisännyt alueen tunnettuutta ja vireyttä.

”Manamansalohan on uskomaton paikka. Harva täältä lähtee pois harmissaan, sillä luonto on upeaa. Olen ylpeä Manamansalosta ja Vaalasta, ja tahdon tehdä seutua laajemmin tunnetuksi”, Halonen kertoo.

”Surullista todeta, mutta kyllähän Kainuu aikamoista muuttotappioaluetta on. Ei täällä erityisen hyvin mene. Koetan tehdä seudun eteen sen, minkä omalta vähäiseltä osaltani pystyn.”

Kulttuurikeskuksesta on tullut manamansalolaisille tuttu paikka.

”Paikallinen kyläyhdistys on aktiivinen toimija. Tarjoamme kohtaamispaikan ihmisille ja yhteisen olohuoneen kyläläisille.”

JUKKA KOIVULA

Kulttuurikeskus kukoistaa kesäisin. Manamansalossa järjestetään koulutuksia, lastenleirejä, taidenäyttelyitä ja musiikkitapahtuma.

Maailmanluokan säveltäjä ponnistaa pienestä kyläkoulusta

Irwinille sävelletty Rentun ruusu on jollakin tavalla puhutellut monia suomalaisia.

VAALA (MT)
Kalervo ”Kassu” Halosen opintaival Manamansalon alakoulussa alkoi vuonna 1960.

”Isäni menehtyi samana vuonna. Opettajani antoi minulle tapahtuman jälkeen mandoliinin, joka on edelleen kultalevysalin seinällä”, Halonen kertoo.

”Se ele oli aivan suurenmoinen. Muistan silloin pienenä poikana ajatelleeni, että jos jotenkin voin myöhemmin elämässäni auttaa kotiseutuani, sen myös teen.”

Halonen haluaa tukea nuoria lahjakkaita ihmisiä, joilla ei itsellään välttämättä ole taloudellisia edellytyksiä aloittaa vakavaa musiikkiharrastusta.

”Olemme lahjoittaneet nuorille lupaaville muusikonaluille soittimia taidetalon puolesta. Olen tosi tyytyväinen, että voin tukea tällä tavoin kulttuuritoimintaa.”

Taustalla mittava sävellysura

Halonen on kotimaisena säveltäjänä omassa sarjassaan. Kyläkoulun kasvatti on säveltänyt kappaleita muun muassa **Vesa-Matti Loirille**, **Kirkalle**, **Irwin Goodmanille** ja **Jari Sillanpäälle**.

Tuoreempiin Halosen musiikillisiin yhteistyökumppaneihin lukeutuu **Mariska**.

”Olen tehnyt musiikkia koko ikäni. Säveltämisen aloitin nelivuotiaana. Armeijassa olin Kainuun varuskuntasoittokunnassa, jonka jälkeen tein Ruotsissa töitä tehtaassa. Ajettuani trukin nurin päättelin, että parempi sittenkin pysyä musiikinteossa”, Halonen lohkaisee.

Boråksen kaupunginorkesterista Halonen valittiin Ruotsin Tukholman kuninkaalliseen sinfoniaorkesteriin. Hän kuitenkin kieltäytyi arvostetusta pestistä.

”Minua pidettiin silloin aivan hulluna. Sanottiin, että vain suomalainen voi toimia niin järjettömästi. Olin kuitenkin jo ehtinyt sopia Kirkan kanssa soittokiertueesta, ja pidin pääni. Sitä päätöstä en ole koskaan katunut.”

Tuolloin elettiin vuotta 1972. Rock ’n’ roll -vaihe Kirkan kanssa oli Haloselle potku entistä laajemman kuulijakunnan ja suosion ääreen.

Kolme sävellystä ylitse muiden

Halosen levytetty tuotanto käsittää yli 1 500 sävellystä. Kultalevyjä hänelle on myönnetty peräti 70.

Säveltäjän kynästä peräisin oleva Jari Sillanpään nimikkolevy on Suomen kaikkien aikojen myydyin musiikkialbumi.

Halonen nostaa sävellyksistään kolme ylitse muiden.

”Sydämeeni joulun teen on niin ikivihreä kuin olla ja voi. Kun **Vexi Salmi** kuuli kappaleen ensi kertaa, hän sanoi sen päätyvän vielä joskus virsikirjan sivuille.”

”Toisaalta Irwinille sävelletty Rentun ruusu on jollakin tavalla puhutellut monia suomalaisia”, säveltäjä puntaroi.

Halosen Kirkalle tekemä Surun pyyhit silmistäni -kappale ylsi Aasiassa käsittämättömään suosioon.

1988 sävelletty kappale on ollut koko Aasian suosituin iskelmä. Kiinassa kappale oli 1990-luvun puolivälissä maan karaokeykkönen kahden vuoden ajan.

”Sen kappaleen suosio tuntuu aivan käsittämättömältä. Siinä esiintyy pentatonista asteikkoa, joka tuntuu iskevän aasialaisiin. Kun kappale esitettiin kantoninkiinalla, se ylsi radiolistojen kärkeen myös Japanissa ja Singaporessa.”

JUKKA KOIVULA

Kassu Halosen elämäntyö säveltäjänä on poikkeuksellisen monipuolinen ja menestyksekäs.